

چگونگی سازوکار نشانه و تولید معنا در اثر معماری بر اساس روش پساساختارگرایی در نشانه‌شناسی

سعید قاسمیان^{۱*}، الهه رحمانی^۲

۱ - ارشد معماری گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شاهرود، شاهرود، ایران saeedghasemian@gmail.com

۲ - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، architect-rahmani@yahoo.com

چکیده

با توجه به اینکه نشانه‌ها به عنوان شاخص‌ترین عوامل معنایی در ایجاد تداعیات ذهنی، می‌تواند عاملی موثر در ارتقاء حس مکان در ارتباط با مخاطب باشند، لذا این تحقیق با تکیه بر اصول علم نشانه‌شناسی به بررسی فرآیندهای تاویل پرداخته و چگونگی تاثیر نشانه‌ها، در ادراک فضا را به عنوان عاملی موثر در مکانمند نمودن فضا مورد بررسی قرار داده‌است و نشان می‌دهد که چگونه به کارگیری دانش نشانه‌شناسی در طراحی معماری منجر به بازتولید معانی، مفاهیم پنهان و ارزش‌های ایرانی و در نتیجه ارتقاء جنبه‌های ارتباطی و افزایش حس تعلق به مکان در مخاطب می‌گردد. هدف از انجام این پژوهش، ارائه ایده‌های عام طراحی معماری کاربردی و تجربه‌پذیر از فرآیند طراحی با در نظر گرفتن مبانی نشانه‌شناسی با تکیه بر روش پساساختارگرایی در معماری می‌باشد. روش تحقیق حاضر، تطبیقی و استدلالی است که در این راستا مبانی نشانه‌شناسی در دیدگاه‌های مختلف مطرح شده، و در نهایت بر اساس دو مدل کلی ساختارگرایی و پساساختارگرایی مقایسه و تحلیل گردیده‌است و ایده‌های عام طراحی معماری کاربردی بر اساس روش پیشنهادی (پساساختارگرایی) تبیین شده‌است. استفاده از این ایده‌های پیشنهادی در فرآیند طراحی به دلیل ماهیت تجربی و هماهنگی محتوایی و صورتی با مبانی نشانه‌شناسی، درک مسیر پیچیده طراحی را ممکن ساخته، و در حل مسائل معماری، برای طراحان موثر می‌باشد.

واژگان کلیدی: نشانه‌شناسی، معنا در معماری، طراحی معماری، نشانه‌شناسی ساختارگرایی و پساساختارگرایی.